

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ФАКУЛТАТИВНУ НАСТАВУ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 30

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Подстицање интересовања и радозналости, охрабривање ученика и јачање мотивисаности за учење страног језика, користећи се достигнутим развојним нивоима у знањима и способностима за учење, могућностима корелације са другим предметним подручјима у овом разреду;
- Развијање концентрације, самопоуздања, као и емоционалног, социјалног и спознајног потенцијала ученика;
- Упознавање ученика са основним језичким структурама енглеског језика (ријеч, фраза и краћа реченица) поштујући могућности узрасне доби ученика у првој години учења енглеског језика;
- Покретање развоја језичких компетенција, посебно комуникативних способности ученика, као основног, незамјењивог аспекта учења језика;
- Омогућавање континуитета и повезаности учења, језичких вјештина на енглеском језику пратећи кривуљу когнитивног развоја дјецe;
- Подстицање креативности и повезивање креативног изражавања са енглеским језиком;
- Развијање способности критичког и логичког размишљања, као и способности да пажљиво слушају и цијене мишљење других.

Теме	Вокабулар - ученици ће учити <u>само основни</u> вокабулар који се односи на задане теме	оквирни број часова
Тема 1: Поздрављање, упознавање и представљање	Нпр. Hello, Hi; What's your name? My name is ..., I am ... Who's this? This is ...	4
Тема 2: Породица и пријатељи	Нпр. Mom, dad, brother, sister; Friend, girl, boy; Who's this? Have you got..?	6
Тема 3: Школа	Нпр. Teacher, pupil, school things; Open, close, listen...; Who's this? What's this? Is it a ..? Yes/No ..., That's right. It's a ...	6
Тема 4:	Нпр.	

Кућни љубимци и домаће животиње	Dog, cat, fish,...; Horse, cow, pig, chicken,...; It's big/small. Have you got..? Do you like..?	6
Тема 5: Обојимо и избројимо свијет око себе	Нпр. Numbers 1-10; How many...? How old are you? I'm... Red, blue, orange, green, pink,...; What colour is the...? What's your favourite colour?	8

Исходи учења	Садржаји програма /појмови	Примјена наученог
<p>СЛУШАЊЕ И РАЗУМИЈЕВАЊЕ/ РЕАГОВАЊЕ</p> <p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна кључни вокабулар и једноставне детаље у веома једноставном и кратком тексту (дијалогу, краткој пјесми/причи, рецитацији, разбрајалици,..); - разумије основно значење слушаног текста о познатим темама из свакодневног живота; - разумије једноставна упутства; - слушајући изговорени текст, реагује: <ul style="list-style-type: none"> • невербално: <ul style="list-style-type: none"> - бојењем наведених предмета, животиња, бројева и ликова наведеним бојама; - лијепљењем слика, слагањем слика логичким редослиједом; - спајањем слика са дијеловима пјесмице/приче; - подвлачењем и бројањем; илустрација које се односе на слушани садржај; - показивањем илустрација које се односе на слушани садржај; - означавањем одговарајућих слика; - реаговањем на упутства наставника или која чују на аудио снимку имитирањем, мимиком, гестикулацијом, опонашањем гласова, звукова; • вербално: <ul style="list-style-type: none"> - понављањем ријечи које је изговорио наставник или које су чули на аудио снимку; - давањем кратких одговора на 	<p>Ученици ће користити (али неће учити о томе):</p> <p>Именице</p> <ul style="list-style-type: none"> - једнина и множина (правилна), - присвојни генитив, нпр: <i>Mary's house</i> <p>Замјенице</p> <ul style="list-style-type: none"> - личне – I, you, it - показне (нпр. <i>this, that</i>) - упитне (нпр. <i>who, what</i>) <p>Детерминаторе</p> <ul style="list-style-type: none"> - чланове (нпр. <i>a/an, the</i>) <p>Придјеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - присвојне придјеве (нпр. <i>my, your</i>) - упитне придјеве (нпр. <i>what (colour)</i>); - описне придјеве (нпр. <i>big, small, colours</i>) <p>Глаголе</p> <ul style="list-style-type: none"> - глаголе <i>be, have (got), like</i> - императив <p>Бројеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 – 10; <p>Приједлоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>on, in</i> <p>Везник</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>and</i> 	<p>Корелација са свим предметним подручјима која се изучавају у првом разреду основне школе.</p> <p>У (симулираним) свакодневним животним ситуацијама (у породици, школи, слободном времену, и сл).</p> <p>У разним облицима усменог изражавања.</p> <p>Кроз друге разноврсне активности, нпр. илустровање садржаја, глуму, пантомиму, језичке игре...</p> <p>Кроз самосталан и тимски рад, те развијање колаборације и кооперације.</p>

<p>постављена питања о познатим темама; - рецитованем и/или пјевањем.</p> <p>ГОВОР</p> <p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно понови изговорене ријечи опонашајући интонацију, нагласак и изговор говорника; - комуницира о познатим темама на енглеском језику - учествује у кратком, једноставном разговору (нпр. са друговима из одјељења, наставником) према претходно вјежбаном обрасцу; - игра улоге, глуми или изводи кратак разговор/дијалог; - користи усвојене фразе у дијалозима - рецитије, пјева и игра језичке игрице; - се поздрави и представи себе и друге - препозна, именује и опише људе, предмете и животиње (боја, број, величина); - изрази свој став/мишљење (<i>like/don't like; favourite</i>), као и припадност (<i>mom's name, my school</i>); - да веома једноставна упутства и наредбе у вези са познатим темама; - повеже усвојене наставне садржаје са властитим животом/искуством (нпр. разговара о властитој породици, школи, пријатељима, кућним љубимцима и сл. користећи једноставне реченице засноване на претходно усвојеним реченичним обрасцима). 	<p>Реченице (кратке, веома једноставне):</p> <ul style="list-style-type: none"> - потврдне реченице - одричне реченице - упитне реченице <p>Ученици ће учити и користити вокабулар који се односи на задате теме (наведен у претходној табели);</p> <p>Осим што ће стално проширивати вокабулар, ученици ће понављати или учити да користе у вези са датим темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> - афиксе (нпр. наставак – <i>s</i>); - антониме (нпр. <i>big – small</i>); 	
--	---	--

УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Факултативна настава је намијењена ученицима који исказују посебна интересовања за различите области и садржаје који могу бити дијелом усклађени са редовним наставним програмима појединих наставних предмета/предметних подручја, али првенствено оне области и садржаје који се не изучавају у оквиру било којег редовног наставног програма.

У оквиру факултативне наставе енглеског језика, у првом разреду, код ученика се развијају вјештине говора и слушања. У оквиру реализације факултативне наставе примјењују се методички принципи рада са *Young learners*.

Ученици факултативну наставу похађају на добровољној основи, што значи да су претходно упознати са садржајем програма факултативне наставе и начином реализације, те да су се добровољно определијелили за изучавање садржаја.

Факултативна настава из енглеског језика организована у првој тријади може бити добра подлога за касније изучавање енглеског и других страних језика у наредним разредима основне школе. Осим усвајања предвиђених језичких структура, циљ оваквог вида наставе је такође развијање унутрашње мотивације и љубави према изучавању језика уопште.

Иако је предложен оквирни број часова за реализацију сваке теме, наставник ће приликом планирања и припремања за наставни процес, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме и слично, одредити број часова који је потребан за реализацију појединих садржаја у оквиру теме.

Једна од значајних особина факултативне наставе је њена флексибилност, која треба да се огледа у избору наставних садржаја и примјени различитих метода, организационих форми и средстава самог процеса наставе и учења, а које наставник бира у складу са циљевима и задацима које треба да оствари, али и у складу са дефинисаним исходима учења које ученик треба да оствари.

Будући да је распон пажње ученика овог узраста прилично кратак савјетује се да наставник испланира више активности које временски краће трају. Активности треба да буду разноврсне и увијек проткане визуелним и занимљивим аудио/видео садржајима (пјесмице, кратке приче, кратки видео записи и сл.). Тачније, треба креирати амбијент у ком ученик неће примијетити да учи, већ ће несвјесно и кроз игру стицати нове вјештине и усвајати нова знања. Ученици овог узраста имају много енергије тако да цјелочасовно/константно сједење може умањити њихову заинтересованост за учење.

Игре би требало да се интегришу на свим нивоима учења јер као такве имају бројне предности. Потребно је да буду добро осмишљене, да се спроводе плански, те да имају образовни циљ. Игре могу и на други начин бити саставни дио наставе, нпр. у виду рутине на почетку (или на крају) сваког часа, а које би за сврху имале стварање позитивне радне атмосфере и развијања наклоности према језику. Препоручује се примјена и TPR методе као мултисензорне методе која покреће аудитивни, визуелни и кинестетички сензибилитет ученика. Учење кроз игру, музику и покрет на овом узрастном нивоу могу значајно да допринесу развијању љубави према учењу и унутрашње мотивације.

Императив треба да буде забавни дух часа, уважавање жеља и могућности ученика, те развијање добрих односа како између ученика и наставника тако и између самих ученика. Препоручује се више различитих краћих активности на једном часу које имају за циљ усвајање исхода на једноставан и забаван начин.

Наставник треба да развија код ученика самопоуздање и независност, кооперативност, колаборативност, културу дијалога, толерантност, те разумијевање и уважавање различитости, мултикултуралности и плурилингвализма.

На овом нивоу учења језика ученик препознаје и имитирањем правилно употребљава основне језичке елементе, а не стиче знање о језику (граматичка правила). Усвајање граматике треба да услиједи спонтано, што је могуће чешћим понављањем структура. Неопходно је континуирано спроводити вјежбе које доприносе обогаћивању и утврђивању вокабулара, као и вјежбе којима се научене ријечи повезују у веће цјелине.

Сам статус факултативне наставе одређује и начин праћења и вредновања постигнућа ученика у оквиру овог облика наставе. Наставник прати учениково напредовање, развој његових способности, интересовања и мотивације, усмјерава га и подстиче развој одређених компетенција код ученика, али не врши оцјењивање у смислу изрицања бројчане или описне оцјене о степену остварености исхода учења и постигнућа ученика. Другим ријечима, ученичка постигнућа у оквиру реализације програма факултативне наставе се не оцјењују, него се само прати рад и напредовање ученика.

Током реализације факултативне наставе, наставник врши праћење и вредновање рада ученика, води забиљешке о раду, постигнућима и напредовању ученика који похађају овај вид наставе. Наставник пише полугодишњи и годишњи извјештај о реализацији факултативне наставе, у оквиру којих је опис реализованих активности као и опис напредовања ученика и запажања наставника.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ФАКУЛТАТИВНУ НАСТАВУ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 30

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Подстицање интересовања и радозналости, охрабривање ученика и јачање мотивисаности за учење страног језика, користећи се достигнутим развојним нивоима у знањима и способностима за учење, могућностима корелације са другим предметним подручјима у овом разреду;
- Развијање концентрације, самопоуздања, као и емоционалног, социјалног и спознајног потенцијала ученика;
- Упознавање ученика са основним језичким структурама енглеског језика (ријеч, фраза и краћа реченица) и правилима његове употребе, поштујући могућности ове узрасне доби, као и рјечником неопходним за свакодневне животне ситуације;
- Покретање развоја језичких компетенција, посебно комуникативних способности ученика, као основног, незамјењивог аспекта учења језика;
- Омогућавање континуитета и повезаности учења, језичких вјештина на енглеском језику пратећи кривуљу когнитивног развоја дјете;
- Подстицање креативности и повезивање креативног изражавања са енглеским језиком;
- Развијање способности критичког и логичког размишљања, као и способности да пажљиво слушају и цијене мишљење других.

Теме	Вокабулар - ученици ће понављати и учити основни вокабулар који се односи на задане теме	оквирни број часова
Тема 1: Школа	Нпр. School things, colours, numbers 1-15; Desk, chair, classroom, lunch box, clock..; Open, close, listen, draw, colour...; On, in, under, behind, in front of,..; Is this your..? This is my/his/her... Where is...? It's on/in... How many..?	6
Тема 2: Свакодневни живот	Нпр. Mother, father, grandmother, grandfather; What's your grandmother's name? Everyday activities - get up, brush my teeth, wash my face, have breakfast, sleep, go to bed/ school,..;	6

	Shampoo, soap, toothpaste, toothbrush, hairbrush,...; Morning, afternoon, evening, night; What do you do in the morning? When do you (go to bed)?	
Тема 3: Слободно вријеме, играчке	Нпр. Party time – birthday (party), cake, song, lollipop, music, present, balloon, party hat, card...; Sing, dance, play Park, playground, slide, swing, seesaw,...; Ball, doll, bike, car, teddy bear, kite, robot...; Ride a bike, play, hop, jump, swim...; What's this? Is it a ..? Yes/No ..., That's right. It's a ... What's your favourite...? Do you (play in the park)?	6
Тема 4: Дивље и домаће животиње	Нпр. Tiger, elephant, crocodile, monkey, snake, lion...; Horse, cow, pig, chicken,...; Farm, forest, tree, jungle,...; Fast, slow, loud,...; Climb, run, jump, fly,...; They can/can't. Can you/they..? Do you like..? What's your favourite animal? Where do... live? In/on...	6
Тема 5: Празници и прославе (Божић, Васкрс)	Нпр. Christmas, Christmas tree, Santa Claus, stocking, Christmas cards,...; Easter, Easter eggs, Easter bunny, basket, egg hunt, chocolate,...; How many...? What colour are your Christmas eggs? Hide, find, look for, make,..	6

Исходи учења	Садржаји програма /појмови	Примјена наученог
<p>СЛУШАЊЕ И РАЗУМИЈЕВАЊЕ/ РЕАГОВАЊЕ</p> <p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна кључни вокабулар и једноставне детаље у веома једноставном и кратком тексту (дијалогу, краткој пјесми/причи, рецитацији, разбрајалици,..); - разумије основно значење слушаног текста о садржајима из свакодневног живота; - разумије једноставна упутства; - слушајући изговорени текст, реагује: <ul style="list-style-type: none"> • невербално: <ul style="list-style-type: none"> - бојењем наведених предмета, животиња, бројева и ликова наведеним бојама; 	<p>Ученици ће користити (али неће учити о томе):</p> <p>Именице</p> <ul style="list-style-type: none"> - једнина и множина (правилна), - присвојни генитив, нпр: <i>Mary's house</i> <p>Замјенице</p> <ul style="list-style-type: none"> - личне – I, you, it, he, she, we - показне (нпр. <i>this, that</i>) - упитне (нпр. <i>who, what</i>) <p>Детерминаторе</p> <ul style="list-style-type: none"> - чланове (нпр. <i>a/an, the</i>) <p>Придјеве</p>	<p>Корелација са свим предметима који се изучавају у другом разреду основне школе.</p> <p>У (симулираним) свакодневним животним ситуацијама (у школи, слободном времену, за вријеме прослава и празника и сл).</p> <p>У разним облицима усменог изражавања.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - лијепљењем слика, слагањем слика логичким редослиједом; - спајањем слика са дијеловима пјесмице/приче; - подвлачењем и бројањем; илустрација које се односе на слушани садржај; - показивањем илустрација које се односе на слушани садржај; - означавањем одговарајућих слика; - реаговањем на упутства наставника или која чују на аудио снимку имитирањем, мимиком, гестикулацијом, опонашањем гласова, звукова; • вербално: - понављањем ријечи које је изговорио наставник или које су чули на аудио снимку; - давањем кратких одговора на наставникова питања или питања која су чули на аудио снимку; - рецитовањем и/или пјевањем. 	<ul style="list-style-type: none"> - присвојне придјеве (нпр. <i>my, your, his, her, our</i>) - упитне придјеве (нпр. <i>what (colour)</i>); - описне придјеве (нпр. <i>fast, slow, loud, colours</i>) <p>Глаголе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present Simple Tense - глаголе <i>be, have (got)</i> - модални глагол <i>can</i> - императив <p>Бројеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 – 15; <p>Прилоге за мјесто (нпр. <i>here, there</i>)</p> <p>Приједлоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>on, in</i> <p>Везнике</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>and, but</i> 	<p>Кроз друге разноврсне активности, нпр. илустровање садржаја, глуму, пантомиму, језичке игре...</p> <p>Кроз самосталан и тимски рад, те развијање колаборације и кооперације.</p>
<p>ГОВОР</p> <p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно понови ријечи наставника или ријечи које су чули на аудио снимку; - комуницира о наведеним темама на енглеском језику - учествује у кратком, једноставном разговору (нпр. са друговима из одјелења, наставником); - игра улоге, глуми или изводи кратак разговор/дијалог; - користи усвојене фразе у дијалозима - рецитује, пјева и игра језичке игрице; - препозна, именује и опише људе, предмете и животиње (боја, број, величина); - понуди основне информације о школи и учионици; о свакодневним активностима и одржавању хигијене; о слободном времену, празницима и прославама, као и о домаћим и дивљим животињама, те повеже усвојене наставне садржаје са властитим животом/искуством користећи кратке једноставне 	<p>Реченице (кратке, веома једноставне)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ред ријечи у реченици - потврдне реченице - одричне реченице - упитне реченице <p>Ученици ће учити и користити вокабулар који се односи на задате теме (наведен у претходној табели);</p> <p>Осим што ће стално проширивати вокабулар, ученици ће понављати или учити да користе у вези са датим темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> - афиксе (нпр. наставак – <i>s</i>); - антониме (нпр. <i>fast – slow</i>); - сложенице које се односе на задате теме (нпр. <i>lunch box, toothbrush, toothpaste</i>); - колокације које се односе на задате теме (нпр. <i>have</i> 	

<p>реченице; - изрази свој став/мишљење (like/don't like; favourite), као и припадност (mother's name, my chair); - прича о способностима (can); - да веома једноставна упутства и наредбе.</p>	<p><i>breakfast, wash my face, brush my teeth, go to bed).</i></p>	
--	--	--

УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Факултативна настава је намијењена ученицима који исказују посебна интересовања за различите области и садржаје који могу бити дијелом усклађени са редовним наставним програмима појединих наставних предмета/предметних подручја, али првенствено оне области и садржаје који се не изучавају у оквиру било којег редовног наставног програма.

У оквиру факултативне наставе енглеског језика, у другом разреду, код ученика се развијају вјештине говора и слушања. У оквиру реализације факултативне наставе примјењују се методички принципи рада са *Young learners*.

Ученици факултативну наставу похађају на добровољној основи, што значи да су претходно упознати са садржајем програма факултативне наставе и начином реализације, те да су се добровољно определијелили за изучавање садржаја.

Факултативна настава из енглеског језика организована у првој тријади може бити добра подлога за касније изучавање енглеског и других страних језика у наредним разредима основне школе. Осим усвајања предвиђених језичких структура, циљ оваквог вида наставе је такође развијање унутрашње мотивације и љубави према изучавању језика уопште.

Иако је предложен оквирни број часова за реализацију сваке теме, наставник ће приликом планирања и припремања за наставни процес, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме и слично, одредити број часова који је потребан за реализацију појединих садржаја у оквиру теме.

Једна од значајних особина факултативне наставе је њена флексибилност, која треба да се огледа у избору наставних садржаја и примјени различитих метода, организационих форми и средстава самог процеса наставе и учења, а које наставник бира у складу са циљевима и задацима које треба да оствари, али и у складу са дефинисаним исходима учења које ученик треба да оствари.

Будући да је распон пажње ученика овог узраста прилично кратак савјетује се да наставник испланира више активности које временски краће трају. Активности треба да буду разноврсне и увијек проткане визуелним и занимљивим аудио/видео садржајима (пјесмице, кратке приче, кратки видео записи и сл.). Тачније, треба креирати амбијент у ком ученик неће примијетити да учи, већ ће несвјесно и кроз игру стицати нове вјештине и усвајати нова знања. Ученици овог узраста имају много енергије тако да цјелочасовно/константно сједење може умањити њихову заинтересованост за учење.

Игре би требало да се интегришу на свим нивоима учења јер као такве имају бројне предности. Потребно је да буду добро осмишљене, да се спроводе плански, те да имају

образовни циљ. Игре могу и на други начин бити саставни дио наставе, нпр. у виду рутине на почетку (или на крају) сваког часа, а које би за сврху имале стварање позитивне радне атмосфере и развијања наклоности према језику. Препоручује се примјена и TPR методе као мултисензорне методе која покреће аудитивни, визуелни и кинестетички сензибилитет ученика. Учење кроз игру, музику и покрет на овом узрасном нивоу могу значајно да допринесу развијању љубави према учењу и унутрашње мотивације.

Императив треба да буде забавни дух часа, уважавање жеља и могућности ученика, те развијање добрих односа како између ученика и наставника тако и између самих ученика. Препоручује се више различитих краћих активности на једном часу које имају за циљ усвајање исхода на једноставан и забаван начин.

Наставник треба да развија код ученика самопоуздање и независност, кооперативност, колаборативност, културу дијалога, толерантност, те разумијевање и уважавање различитости, мултикултуралности и плурилингвализма.

На овом нивоу учења језика ученик препознаје и имитирањем правилно употребљава основне језичке елементе, а не стиче знање о језику (граматичка правила). Усвајање граматике треба да услиједи спонтано, што је могуће чешћим понављањем структура. Неопходно је континуирано спроводити вјежбе које доприносе обогаћивању и утврђивању вокабулара, као и вјежбе којима се научене ријечи повезују у веће цјелине.

Сам статус факултативне наставе одређује и начин праћења и вредновања постигнућа ученика у оквиру овог облика наставе. Наставник прати учениково напредовање, развој његових способности, интересовања и мотивације, усмјерава га и подстиче развој одређених компетенција код ученика, али не врши оцјењивање у смислу изрицања бројчане или описне оцјене о степену остварености исхода учења и постигнућа ученика. Другим ријечима, ученичка постигнућа у оквиру реализације програма факултативне наставе се не оцјењују, него се само прати рад и напредовање ученика.

Током реализације факултативне наставе, наставник врши праћење и вредновање рада ученика, води забиљешке о раду, постигнућима и напредовању ученика који похађају овај вид наставе. Наставник пише полугодишњи и годишњи извјештај о реализацији факултативне наставе, у оквиру којих је опис реализованих активности као и опис напредовања ученика и запажања наставника.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ФАКУЛТАТИВНУ НАСТАВУ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 30

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Подстицање интересовања и радозналости, охрабривање ученика и јачање мотивисаности за учење страног језика, користећи се достигнутим развојним нивоима у знањима и способностима за учење, могућностима корелације са другим предметним подручјима у овом разреду;
- Развијање концентрације, самопоуздања, као и емоционалног, социјалног и спознајног потенцијала ученика;
- Упознавање ученика са основним језичким структурама енглеског језика (ријеч, фраза и краћа реченица) и правилима његове употребе, поштујући могућности ове узрастне доби, као и рјечником неопходним за свакодневне животне ситуације;
- Покретање развоја језичких компетенција, посебно комуникативних способности ученика, као основног, незамјењивог аспекта учења језика;
- Омогућавање континуитета и повезаности учења, језичких вјештина на енглеском језику пратећи кривуљу когнитивног развоја дјецe;
- Подстицање креативности и повезивање креативног изражавања са енглеским језиком;
- Развијање способности критичког и логичког размишљања, као и способности да пажљиво слушају и цијене мишљење других.

Теме	Вокабулар - ученици ће учити <u>само основни</u> вокабулар који се односи на задане теме	оквирни број часова
Тема 1: Мој дом	House, flat/apartment, building,...; upstairs, downstairs; Bedroom, bathroom, kitchen, hall,... garden; Table, armchair, TV, bed, sofa,...; In, on, behind, in front of,.. Have breakfast/lunch/dinner, sleep, watch,...; Where do you live? What do you do in..? Where's..?	6
Тема 2: Мој град	Restaurant, post office, park, hospital, zoo...; town, city (village); Ice cream, cake, cheese, soup, meat, butter, pasta..; Water, lemonade, juice, milk, coffee, tea,...; Opposite, in front of, behind, next to,...; on the left/right..;	6

	Is there a (zoo) in your town/city? Where is ...? It's next to the... What's your favourite restaurant/drink...?	
Тема 3: Природа око нас	River, forest, pond, sea, flower, bird, butterfly...; Pretty, ugly, interesting, quiet,...; Vegetables, carrot, potato, tomato, Fruit, apple, banana, strawberry; What animals live in..? What can you see..? What's this? Is it a ..? Yes/No ..., That's right. It's a ... Do you like/eat...?	6
Тема 4: Моје тијело и одјећа коју носим	Head, eyes, mounth, nose, ears, legs, arms,...; See, smell, hear, taste, touch,...; What colour eyes have you got? I've got... Dress, skirt, shirt, jeans, jacket, sandals, shoes,...; Put on, take off, wear,...; Tall, long, short, young, old, blond; hot, warm, cold; Have you got..? Do you like..? What do you wear when it's (hot)?...? Do you like my..? What is he wearing?	6
Тема 5: Вријеме и временске прилике	Seasons – spring, summer, autumn/fall, winter; Warm, cold, hot, windy, rainy, sunny,... It's raining/snowing,...; What's the weather like? It's... What do you wear when it is (sunny)..? What do you wear in (summer)...?	6

Исходи учења	Садржаји програма /појмови	Примјена наученог
<p>СЛУШАЊЕ И РАЗУМИЈЕВАЊЕ/ РЕАГОВАЊЕ</p> <p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна кључни вокабулар и једноставне детаље у једноставном и кратком тексту (дијалогу, краткој пјесми/причи, рецитацији, разбрајалици,..); - разумије основно значење слушаног текста о садржајима из свакодневног живота; - разумије једноставна упутства; - слушајући изговорени текст, реагује: <ul style="list-style-type: none"> • невербално: - бојењем наведених предмета, 	<p>Ученици ће користити (али неће учити о томе):</p> <p>Именице</p> <ul style="list-style-type: none"> - једнина и множина (правилна), - присвојни генитив, нпр: <i>Mary's house</i> <p>Замјенице</p> <ul style="list-style-type: none"> - личне - показне (нпр. <i>this, that</i>) - упитне (нпр. <i>who, what</i>) <p>Детерминаторе</p> <ul style="list-style-type: none"> - чланове (нпр. <i>a/an, the</i>) 	<p>Корелација са свим предметима који се изучавају у трећем разреду основне школе.</p> <p>У (симулираним) свакодневним животним ситуацијама (у кући, у граду, у нашем природном окружењу, слободном времену, у разним временским</p>

<p>животиња, бројева и ликова наведеним бојама;</p> <ul style="list-style-type: none"> - лијепљењем слика, слагањем слика логичким редослиједом; - спајањем слика са дијеловима пјесмице/приче; - подвлачењем и бројањем илустрација које се односе на слушани садржај; - показивањем илустрација које се односе на слушани садржај; - означавањем одговарајућих слика; - реаговањем на упутства наставника или која чују на аудио снимку имитирањем, мимиком, гестикулацијом, опонашањем гласова, звукова; • вербално: <ul style="list-style-type: none"> - понављањем ријечи које је изговорио наставник или које су чули на аудио снимку; - давањем одговора на наставникова питања или питања која су чули на аудио снимку; - рецитовањем и/или пјевањем. <p>ГОВОР</p> <p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно понови ријечи наставника или ријечи које су чули на аудио снимку; - комуницира о наведеним темама на енглеском језику - учествује у кратком, једноставном разговору (нпр. са друговима из одјељења, наставником); - игра улоге, глуми или изводи кратак разговор/дијалог; - користи усвојене фразе у дијалозима - рецитује, пјева и игра језичке игрице; - препозна, именује и опише људе, предмете, природу и сличице (боја, број, величина); - понуди основне информације о мјесту становања, природи око нас; о свакодневним активностима и слободном времену; о људском тијелу; о одјећи и обући; о временским приликама, те повеже усвојене наставне садржаје 	<p>Придјеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - присвојне придјеве (нпр. <i>my, your</i>) - упитне придјеве (нпр. <i>what (colour)</i>); - описне придјеве (нпр. <i>short, long, interesting, colours</i>) <p>Глаголе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present Simple Tense - Present Continuous Tense - глаголе <i>be, have (got)</i> - модални глагол <i>can</i> - императив <p>Бројеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 – 20; <p>Прилоге за мјесто (нпр. <i>here, there</i>)</p> <p>Приједлоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>on, in, behind, in front of, under</i> <p>Везнике</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>and, but</i> <p>Реченице (кратке, веома једноставне)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ред ријечи у реченици - потврдне реченице - одричне реченице - упитне реченице <p>Ученици ће учити и користити вокабулар који се односи на задате теме (наведен у претходној табели);</p> <p>Осим што ће стално проширивати вокабулар, ученици ће понављати или учити да користе у вези са датим темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> - афиксе (нпр. наставак – <i>s</i>); - антониме (нпр. <i>long – short</i>); 	<p>приликама и сл).</p> <p>У разним облицима усменог изражавања.</p> <p>Кроз друге разноврсне активности, нпр. илустровање садржаја, глуму, пантомиму, језичке игре...</p> <p>Кроз самосталан и тимски рад, те развијање колаборације и кооперације.</p>
--	--	--

<p>са властитим животом/искуством користећи једноставне реченице;</p> <ul style="list-style-type: none"> - лоцира људе, предмете,...; - изрази свој став/мишљење (like/don't like; favourite), као и припадност (mother's name, my chair); - прича о способностима (can); - да веома једноставна упутства и наредбе. 	<ul style="list-style-type: none"> - сложенице које се односе на задате теме (нпр. <i>upstairs, downstairs</i>); - колокације које се односе на задате теме (нпр. <i>have breakfast, go to bed</i>). 	
--	--	--

УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Факултативна настава је намијењена ученицима који исказују посебна интересовања за различите области и садржаје који могу бити дијелом усклађени са редовним наставним програмима појединих наставних предмета/предметних подручја, али првенствено оне области и садржаје који се не изучавају у оквиру било којег редовног наставног програма.

У оквиру факултативне наставе енглеског језика, у трећем разреду, код ученика се развијају вјештине говора и слушања. У оквиру реализације факултативне наставе примјењују се методички принципи рада са *Young learners*.

Ученици факултативну наставу похађају на добровољној основи, што значи да су претходно упознати са садржајем програма факултативне наставе и начином реализације, те да су се добровољно определијелили за изучавање садржаја.

Факултативна настава из енглеског језика организована у првој тријади може бити добра подлога за касније изучавање енглеског и других страних језика у наредним разредима основне школе. Осим усвајања предвиђених језичких структура, циљ оваквог вида наставе је такође развијање унутрашње мотивације и љубави према изучавању језика уопште.

Иако је предложен оквирни број часова за реализацију сваке теме, наставник ће приликом планирања и припремања за наставни процес, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме и слично, одредити број часова који је потребан за реализацију појединих садржаја у оквиру теме.

Једна од значајних особина факултативне наставе је њена флексибилност, која треба да се огледа у избору наставних садржаја и примјени различитих метода, организационих форми и средстава самог процеса наставе и учења, а које наставник бира у складу са циљевима и задацима које треба да оствари, али и у складу са дефинисаним исходима учења које ученик треба да оствари.

Будући да је распон пажње ученика овог узраста прилично кратак савјетује се да наставник испланира више активности које временски краће трају. Активности треба да буду разноврсне и увијек проткане визуелним и занимљивим аудио/видео садржајима (пјесмице, кратке приче, кратки видео записи и сл.). Тачније, треба креирати амбијент у ком ученик неће примијетити да учи, већ ће несвјесно и кроз игру стицати нове вјештине и усвајати нова знања. Ученици овог узраста имају много енергије тако да цјелочасовно/константно сједење може умањити њихову заинтересованост за учење.

Игре би требало да се интегришу на свим нивоима учења јер као такве имају бројне предности. Потребно је да буду добро осмишљене, да се спроводе плански, те да имају образовни циљ. Игре могу и на други начин бити саставни дио наставе, нпр. у виду рутине на почетку (или на крају) сваког часа, а које би за сврху имале стварање позитивне радне атмосфере и развијања наклоности према језику. Препоручује се примјена и TPR методе као мултисензорне методе која покреће аудитивни, визуелни и кинестетички сензибилитет ученика. Учење кроз игру, музику и покрет на овом узрасном нивоу могу значајно да допринесу развијању љубави према учењу и унутрашње мотивације.

Императив треба да буде забавни дух часа, уважавање жеља и могућности ученика, те развијање добрих односа како између ученика и наставника тако и између самих ученика. Препоручује се више различитих краћих активности на једном часу које имају за циљ усвајање исхода на једноставан и забаван начин.

Наставник треба да развија код ученика самопоуздање и независност, кооперативност, колаборативност, културу дијалога, толерантност, те разумијевање и уважавање различитости, мултикултуралности и плурилингвализма.

На овом нивоу учења језика ученик препознаје и имитирањем правилно употребљава основне језичке елементе, а не стиче знање о језику (граматичка правила). Усвајање граматике треба да услиједи спонтано, што је могуће чешћим понављањем структура. Неопходно је континуирано спроводити вјежбе које доприносе обогаћивању и утврђивању вокабулара, као и вјежбе којима се научене ријечи повезују у веће цјелине.

Сам статус факултативне наставе одређује и начин праћења и вредновања постигнућа ученика у оквиру овог облика наставе. Наставник прати учениково напредовање, развој његових способности, интересовања и мотивације, усмјерава га и подстиче развој одређених компетенција код ученика, али не врши оцјењивање у смислу изрицања бројчане или описне оцјене о степену остварености исхода учења и постигнућа ученика. Другим ријечима, ученичка постигнућа у оквиру реализације програма факултативне наставе се не оцјењују, него се само прати рад и напредовање ученика.

Током реализације факултативне наставе, наставник врши праћење и вредновање рада ученика, води забиљешке о раду, постигнућима и напредовању ученика који похађају овај вид наставе. Наставник пише полугодишњи и годишњи извјештај о реализацији факултативне наставе, у оквиру којих је опис реализованих активности као и опис напредовања ученика и запажања наставника.